ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
ଆର୍ ଏସ୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 88/2013

[ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା 1908 ର ଧାରା 100 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ।

ଲତିକା କର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ... ଆବେଦନକାରୀମାନେ

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ... ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ

ଏହି ମାମଲାରେ ଅଧିବକ୍ତା(ମାନେ) ହାଜର ହୋଇଥିଲେ:-

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ମେସର୍ସ ସୌର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଦାସ,ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ସହ ମେସର୍ସ କେ. ବେହେରା, ଏସ୍ . ମୋଦି, ପି.କେ. ଘୋଷ, ଏସ୍.ଏସ୍. ପ୍ରଧାନ, ଏସ୍. ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ଏମ୍. ପଟ୍ଟନାଏକ, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ମେସର୍ସ ଏସ୍. ପଟ୍ଟନାଏକ, ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା

ପୀଠାସୀନ

ଶଶିକାନ୍ତ ମିଶ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

<u>ରାୟ</u>

13 ଡିସେମ୍ବର, 2023

HIGH COURT ORISSA

ଶଶିକାନ୍ତ ମିଶ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆର୍.ଏଫ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 37/2008 ରେ ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା 02.02.2013 ତାରିଖର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞ 2ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ଖଣ୍ଡ), ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 24.05.2008 ତାରିଖରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 119/440/2005/1997 ରେ ପାରିତ ରାୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ବାଦୀମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ।

2. ସୁବିଧା ପାଇଁ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଏ ।

3. ଏହି ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଜଣେ ଶଙ୍କର କର ଏବଂ ଗୌରକୃଷ୍ଣ କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା, ଖତିୟାନର ସଂଶୋଧନ, ସ୍ୱତ୍ୱ କାଏମ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷେଧାଦେଶ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ବାଦୀମାନଙ୍କ ମାମଲା, ସଂକ୍ଷେପରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, 06.09.1934 ତାରିଖରେ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 8/33-34 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବାରବାଟି ଗାଁର ଜଣେ ନବକୃଷ୍ଣ କରଙ୍କୁ ବଡ଼ଗଡ଼ ମୌଜାର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 1118 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 3550 ର ବିଷୟକ ଏକର 5.000 ଡିସିମିଲ ମାପର ଏକ କ୍ଷେତ୍ରର ଖଜଣା ଦେୟ ଅନ୍ତେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଭୂଖଣ୍ଡକୁ "ଚିଲ୍ଲି ପୋଖରୀ" କୁହାଯାଏ । ନବକୃଷ୍ଣ ବାଦୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ବିଭାଜନ ଅନୁଯାୟୀ ତାହାକୁ ଦଖଲ ରଖିଥିଲେ । ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ, ଶଙ୍କର କର ତାଙ୍କ ବିଧବା ଏବଂ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଛାଡି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଦାବି କରାଯାଏ ଯେ, ବାଦୀମାନେ ତାଙ୍କ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପୋଖରୀକୁ ସ୍ନାନ, ପାନୀୟ, ଜଳସେଚନ

ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ମାଣ କରିବା ସହ, ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାର ଅଧିକାର ସହ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ତେବେ, ମକଦ୍ଦମା ପୋଖରୀଟି ବର୍ତ୍ତମାନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଜିଏ ବିଭାଗରେ ସରକାରଙ୍କ ନାମରେ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 1680 ଏବଂ 1071 ଭାବେ ଏକର 1.135 ଡିସିମିଲ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର ସହ ନଥିଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ବାଦୀମାନେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏବଂ ଭୂଅଭିଲେଖ, ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସଂଶୋଧନ ସଂଖ୍ୟା 815/91 ସହିତ ଏକ ସଂଶୋଧନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ମକଦ୍ଦମାଟି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

5. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ତମାଦିର ଆଧାରରେ ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିଥିଲେ । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବଂ ଜି.ଏ. ବିଭାଗ ବିଧି ସମ୍ମତ ମାଲିକ ହୋଇଥିବାରୁ, ଖତିୟାନ ଏହାର ନାମରେ ସଠିକ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । 1988-89ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଖତିୟାନରେ, ବାଦୀମାନଙ୍କ ବେଆଇନ ଦଖଲର ଟିପ୍ପଣୀ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ଅଧିକାରିତା ବାହାରେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା, ଓ.ପି.ପି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 983/1999, ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 31.05.2002 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ମାହାଲ ଅଧିକାରୀ ବାଦୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଖାଲି କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ବୈଧାନିକ ତମାଦି ପରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାଦୀମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ଏବଂ ସ୍ୱତ୍ୱ ନାହିଁ, ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଆତ୍ମସାତ କରିବାକୁ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

୬. ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକଥନ ଉପରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଛଅଟି ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ସଂଖ୍ୟା (iii) ଏବଂ (iv) ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରର:

(iii) ଏହି ମକଦ୍ଦମା ତମାଦି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି କି?

(iv) ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ହକ୍, ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ, ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ଅଧିକାର ଅଛି କି ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ବାଦୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରକାରୀର ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖତିୟାନକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ କି?

7. ବାଦୀମାନେ ନିଜ ପକ୍ଷର ତିନି ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ 24ଟି ଦସ୍ତାବିଜ ଅନୁଲଗ୍ନିତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଗୋଟିଏ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଅନୁଲଗ୍ନ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲେ ।

୫. ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ସଂଖ୍ୟା (iii) ଏବଂ (iv) କୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ମୌଖିକ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜଗତ ପ୍ରମାଣର ନିରୀକ୍ଷା କରିବା ପରେ, ଏହା ମତ ଥିଲା ଯେ, ଏକ ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ନବକୃଷ୍ଣ କରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମକଦ୍ଦମା ଜମିଟି, ଯଥା, ପୋଖରୀଟିର ଯତ୍ନ ନେବା ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଏହାକୁ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ବାଦୀଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଦାବି କରିବା କୌଣସି ବିଚାରର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ତମାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଖତିୟାନ 1988-89 ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ମକଦ୍ଦମା 1997 ମସିହାରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍, ୨ ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ । ଏହିପରି, ମକଦ୍ଦମାଟି ତମାଦି ଆଧାରରେ ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏପରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ, ବାଦୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ

ଅନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ଏହି ପରିମାଣରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, ଖତିୟାନରେ ଥିବା ଟିପ୍ପଣୀ ଆଧାରରେ ଦଖଲ ଦାବି କରିଥିବା ବାଦୀମାନେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି କ୍ରମରେ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ନିଷେଧାଦେଶର ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ସ୍ୱତ୍ୱ ନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ, ମକଦ୍ଦମାଟି ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

୨. ବାଦୀ, ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ସଂଖ୍ୟା (iii) ଏବଂ (iv) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏହି ମାମଲାକୁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଅନୁଲଗ୍ନକ 1ରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଭୂଖଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖତିୟାନର ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି, ନବକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସ୍ଥିତି "ଦଫାଦାର" ଏବଂ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରକୃତି "ଦଫାଏତ " ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ସେଥିରେ ଦରଜ କରାଯାଇଥିବାର ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଦଫାଏତ ଏକ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ଭଳି, ଦଖଲର ଅନୁମତି ପତ୍ର ଭଳି ନୁହେଁ । ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ରେ ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ବିନ୍ୟାସ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଜମିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କିମ୍ବା ପଟ୍ଟା ବିଷୟରେ କୁହେ ନାହିଁ ବରଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅଧିକାର ସହିତ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ କେବଳ ଏକ ଅର୍ପଣ ଅଟେ । ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିନିୟମ, 1958 ର ଧାରା 42 ସନ୍ଦର୍ଭରେ ତମାଦି ବିଷୟରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସହିତ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ, ଖତିୟାନ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଖତିୟାନ ପ୍ରକାଶ ହେବା ତାରିଖରୁ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦାବି ସ୍ୱତ୍ୱ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ତେବେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ୱ ପରିପକ୍ୱ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଭଳି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

10. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍.ଏସ୍. ଦାସ, ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ସହ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ. ପ୍ରଧାନ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. ପଟ୍ଟନାଏକ, ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

11. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଯୁକ୍ତି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ହେବ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଆଇନର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

> *"(1). ଓଡ଼ିଶା ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିନିୟମ, 1958 ର ଧାରା 42 ଅନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମକଦ୍ଦମାଟି ତମାଦି ଆଧାରରେ ବାରଣ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଉଭୟ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ନିଜକୁ ଭୁଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି କି?*
>
> *(2) ମକଦ୍ଦମାରେ ଖତିୟାନର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କର ଦାବି କରିବା ଘୋଷଣାନାମାର ପ୍ରତିକାର ଏବଂ ସ୍ୱତ୍ୱ ନିଶ୍ଚିତକରଣ ଦାବି କରିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ 1989 ପରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ବୋଲି କଣ ଦର୍ଶାଇବା ଉଚିତ?ଏବଂ*
>
> *(3) ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରାୟରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ କି ଯେ, ବାଦୀମାନେ ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ଅଧୀନରେ ଅନୁଜ୍ଞାପ୍ରକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ରୟତ ନୁହଁନ୍ତି?"*

12. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍.ଏସ୍. ଦାସ, ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଉଭୟ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାଟିକୁ ବାଦୀମାନଙ୍କ ହକ, ସ୍ୱତ୍ୱ, ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣା ବୋଲି ଗ୍ରହଣ

କରି ନିଜକୁ ଭୁଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ଏହି ମକଦ୍ଦମାଟି ସାବିକ୍ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 3551-3553 ଉପରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ସହିତ ଖତିୟାନର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଥିଲା, ଯାହା ଉଭୟ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୃଷ୍ଟିହରା ହୋଇଯାଇଥିଲା । ବାଦୀମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ପାଇଁ କୌଣସି ଦାବି କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହିପରି ମାମଲାରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଅଟେ । ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଜମି ବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଖଜଣାରେ ଏକ ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପଟ୍ଟା ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ (ଅନୁଲଗ୍ନକ 1) କୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ଏକ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ବୋଲି ମନେକରିଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାରେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ତମାଦି ଆଇନ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ ଖତିୟାନ ଯଦିଓ 1988-89 ବର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା, ବାଦୀମାନେ 1997 ମସିହାରେ କେବଳ ବେଦଖଲ ହେବାର ଆସନ୍ନ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମକଦ୍ଦମାଟି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ପୂର୍ବରୁ ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ତମାଦି ଆଧାରରେ ବାରଣ ହୋଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅନୁସାରେ, ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷକୋଷ ଅନୁଯାୟୀ "ଦଫାଏତ୍" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'ଜଳ କର', 'ଫଳ କର' ଇତ୍ୟାଦି ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଖଜଣା ଏବଂ ତେଣୁ, ଅନୁଲଗ୍ନକ1 ମାଧ୍ୟମରେ ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 105 ଅନର୍ଗତ ସଂଲଗ୍ନ କିଛି ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ଜମିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାୟୀ ପଟ୍ଟା ମଞ୍ଜୁରକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । "ଦଫାଏତ୍" ଶବ୍ଦଟି ଏକ ପଟ୍ଟାକୁ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଟି.ପି. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 105 ଅନ୍ତର୍ଗତ, ପଟ୍ଟା ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ଭାବରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରକାଶ କରାନଯାଏ । ତେଣୁ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିକୂଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଏବଂ ଜମିଦାର ଏବଂ ବାଦୀମାନଙ୍କ ପୂର୍ବଜଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତିର ଭୁଲ ଧାରଣାର ଏକ ଉତ୍ପାଦ ।

13. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ପଟ୍ଟନାଏକ, ବିଜ୍ଞ ରାଜ୍ୟ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ, ଅର୍ଜିରେ ଥିବା ଖତିୟାନର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ 1988-89 ବର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶିତ, ଏହାର ପ୍ରକାଶନର ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରାଯିବା ଉଚିତ, କିନ୍ତୁ ନଅ ବର୍ଷ ପରେ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ ତମାଦି ଆଧାରରେ ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ରେ ଦଫାଏତି ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକାରକୁ ଏକ ପଟ୍ଟା ଭାବରେ ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି । ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଦସ୍ତାବିଜ(ଅନୁଲଗ୍ନକ1) ନିଜେ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ସୂଚିତ କରେ ଏବଂ ତେଣୁ, ବାଦୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ମୂଳତଃ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାଏକଙ୍କ ମତରେ, ଉଭୟ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦାବିକୁ ଠିକ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

14. ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସେ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ଆଇନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି, (i) ମକଦ୍ଦମା ତମାଦି ଆଧାରରେ ବାରଣ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ । (ii) ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ଅଧୀନରେ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ନିଷ୍ପାଦନ ଏକ ପଟ୍ଟା କିମ୍ବା ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକୃତିର କି ।

15. ତମାଦିର ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ, ଅର୍ଜିରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି:

> *"(i) ସାବିକ୍ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 3554 (ହାଲ୍ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 1680/1071) ଏବଂ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 3550/4673 ଏବଂ*

3550/4674 ର କିଛି ଅଂଶ ସହିତ ଅନୁରୂପ, ଏକର 5.000 ଡେସିମାଲର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖତିୟାନକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଏହିପରି ହାଲ୍ ଅଭିଲେଖ ସହିତ ଅନୁରୂପ ଯାହା ସହିତ ସେମାନେ ସହ-ସମ୍ପର୍କ କରିପାରନ୍ତି ।

(ii) ହାଲ୍ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 1070,1072,1116,1117 ଏବଂ 1114 (ଭାଗ) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାରକରୀଙ୍କ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣା, ସାବିକ୍ ଭୂଖଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 3551 ଏବଂ 3553 ସହିତ ଅନୁରୂପ, ଖତିୟାନରେ ସମାନ ଟିପ୍ପଣୀ ସହିତ ।

(iii) ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରିବାରୁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା କରିବା ।

Xxx xxx xxx"

16. ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ, ଖତିୟାନ 1988-89 ମସିହାରେ ଜି.ଏ. ବିଭାଗରେ ସରକାରଙ୍କ ନାମରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବେଆଇନ ଦଖଲର ଟିପ୍ପଣୀ ସହିତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଦାବି କରାଯାଏ ଯେ, 1991 ମସିହାରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏବଂ ଭୂଅଭିଲେଖ, ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସଂଶୋଧନ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 815/1991 ଭାବରେ ଏକ ସଂଶୋଧନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ସଂଶୋଧନ 28.08.1997 ରେ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ମକଦ୍ଦମାଟି କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥାତ୍ 12.08.1997 ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିନିୟମ, 1958ର ଧାରା 42 ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରେ ପଢାଯାଏ:

*“**42. ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାର ତମାଦି ।** - (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଖଜଣା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଭିଲେଖର ପ୍ରକାଶନ, ସ୍ୱାକ୍ଷର କିମ୍ବା ତଦଧୀନ କୌଣସି ଅଭିଲେଖର ସମର୍ଥନ କିମ୍ବା ତାହାର କୌଣସି ଅଂଶ କିମ୍ବା ନିରୀକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କୌଣସି ଆଦେଶ, ଅଭିଲେଖ-ଅଧିକାରର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅଣାଯିବ ନାହିଁ:*

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉ ଯେ, ଧାରା 36 ଅନୁସରଣରେ ଧାରା 6-ସି, 12-ବି କିମ୍ବା 23 ଅନୁଯାୟୀ ଶେଷରେ ପ୍ରକାଶିତ କୌଣସି ଅଭିଲେଖରେ କୌଣସି ପ୍ରବେଶ କିମ୍ବା ବାଦ ପଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଏହିପରି ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରିତା ଥିବା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବେ ।

(2) ଯେତେବେଳେ ଏପରି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରନ୍ତି, ଏହା ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରିବେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରୋକ୍ତ ନଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।”

17. ତେଣୁ, ସାଧାରଣତଃ ଖତିୟାନର ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଖତିୟାନର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରାଯାଇପାରିବ । ଶ୍ରୀ ଦାସ, ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ, କେବଳ ଖତିୟାନରେ ପ୍ରବେଶ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଲିଭାଇ ଦିଏ ନାହିଁ । ଭୁଲ ଅଭିଲେଖନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଜଣେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ଦଖଲରେ

ରହିଛନ୍ତି କାରଣ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଖତିୟାନ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଲିଭାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଦଖଲରେ ରହିବାର ହକ୍ ରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବେ ନାହିଁ । ସେ **ବାସନ୍ତୀ ଓରଫ ବାସନ୍ତିରାଣୀ ଜେନା ବନାମ ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ,** 2016 ମସିହାର(Supp. -1) OLR 529ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି ।

18. ତେବେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ କାରଣ, ଯଦିଓ ଖତିୟାନରେ ଭୁଲ ଅଭିଲେଖନ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମାମଲାର ଅନୁପାତ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହେବ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଧାରକ ଅଟନ୍ତି । ଏଠାରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ବାଦୀମାନେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରୁନାହାନ୍ତି, ବରଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଉଛି ସଠିକ ଖତିୟାନ ସଂଶୋଧନ ସହିତ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣା । ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଦାଖଲ କରିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ସେହି ସମାନ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍, ଖତିୟାନର ସଂଶୋଧନ । ଉଭୟ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଯେ, ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖତିୟାନ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଓଡ଼ିଶା ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିନିୟମ 42 ସହ ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 58 ଅନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମକଦ୍ଦମା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ତମାଦି ଆଧାରରେ ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଦନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

19. ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନ୍ୟାସ ପ୍ରକୃତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ଏହା ପଟ୍ଟା ହେଉ କିମ୍ବା ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି, ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ଅନୁଲଗ୍ନକ -1 ର ମନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଯାହା ଖତିୟାନର ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ବୋଲି ସୂଚିତ କରେ, ନବକୃଷ୍ଣ କରଙ୍କ ନାମ ରୟତ

ସ୍ତମ୍ଭ ତଳେ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 8/1934-35 କୁ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଆହୁରି, ଦଫାଏତ ଶବ୍ଦଟି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମନ୍ତବ୍ୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଏ;

> *"ଦାଫାଦାର ବ୍ୟୟରେ ପୋଖରୀର ପଙ୍କୋଧାର କରିବ; ଦାଫାଦାର ହୁଡ଼ା ସବୁ ମରାମତ କରି ଭଲଭାବରେ ରଖିବ; ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଖାଇବା, ଗଧୋଇବା ଓ ଫସଲ ସକାଶେ ପୋଖରୀର ପାଣି ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ; ଗୋ ମହିଷି ଆଦି ଏଥିରେ ଗଧୋଇବେ ନାହିଁ "।*

20. ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା, "ଦଫାଏତ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା "ଦଫାଏତ" କୁ -ଜଳ କର, ଫଳ କର, ମାଛ ଦିଆ, ପଙ୍କୁ ଜମିର ଖଜଣା ଇତ୍ୟାଦି ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ।" ଏହି ଆଧାରରେ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ଯେ, ରୟତଙ୍କୁ ଖଜଣା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଦସ୍ତାବିଜଟି ଏକ ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ବିଜ୍ଞ ରାଜ୍ୟ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ପଟ୍ଟନାଏକ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଦଫାଏତି ଏକ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧିକାର ନୁହେଁ, ବରଂ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରି ଜମି ଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାର । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯଦି ଏହା ପଟ୍ଟା ପ୍ରକୃତିର ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କୁ କୌଣସି ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଅଧିକାର ମିଳିନଥାନ୍ତା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା । ତେବେ ଏଭଳି, "ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଖାଇବା, ଗାଧୋଇବା ଓ ଫସଲ ସକାଶେ ପୋଖରୀର ପାଣି ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ" ମାମଲାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଏପରି ନୁହେଁ, ଯାହାକି ସମ୍ପତ୍ତିର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସ୍ୱରୂପକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ବନ୍ଧର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ମରାମତି ତଥା ପୁଷ୍କରିଣୀକୁ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ନବକୃଷ୍ଣ କରଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରେ ଖଜଣା ପଇଠ ଆଉ କିଛି

ନୁହେଁ, ବରଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ଶୁଳ୍କର ପଇଠ, ଖଜଣା ନୁହେଁ ।

21. ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିନ୍ୟାସ ଏକ ପଟ୍ଟା କିମ୍ବା ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ, ଆଇନ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ହେଉଛି ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଯଦି ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଥିଲା, ତେବେ ତାହା ପଟ୍ଟା, କିନ୍ତୁ ଯଦି ତାହା ନଥିଲା, ତେବେ ତାହା ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିରେ ପରିଣତ ହେବ । **ପୂରନ ସିଂହ ସାହାନୀ ବନାମ ସୁନ୍ଦରୀ ଭଗୱନ୍ ଦାସ କ୍ରିପାଳିନୀ**, (1991) 2 SCC 180 ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ନିଆଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁଥିରେ **ସୋହନ ଲାଲ ନାରାୟଣଦାସ ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ରଘୁନାଥ ଗାଦିତ,** (1971) 1 SCC 276 ମାମଲାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶା ଯାଇଥିଲା;

> *15. ସୋହନ ଲାଲ ନାରାୟଣଦାସ ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ରଘୁନାଥ ଗାଦିତ [(1971) 1 SCC 276] କୁ ଅନୁସରଣ କରି, ଆମେ ଦୋହରାଇଛୁ ଯେ, ଏକ ରାଜିନାମାରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଆଖପାଖ, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ପରିସ୍ଥିତି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ବୁଝାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପକ୍ଷମାନେ କ 'ଣ ଚାହୁଁଥିଲେ ତାହା ହିଁ ହେବ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ଧତି । ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ତେବେ ଏହା ଏକ ପଟ୍ଟା ହେବ, ଯଦି ଏହା ନଥିଲା, ତେବେ ଏହା ଏକ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ହେବ । ଚୁକ୍ତି ଏକ ପଟ୍ଟା କିମ୍ବା ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ଥିଲା କି ନାହିଁ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାରେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦଖଲ ପଦ୍ଧତି, ଯଦିଓ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନୁହେଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ୱାର୍ଥ*

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପରିସରରୁ ଉପାର୍ଜିତ ସୁବିଧା ପାଇବାର ଅଧିକାର କିମ୍ବା ପରିସରରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ୱରୂପରେ ଏକ ଅଧିକାର କିନ୍ତୁ ସ୍ୱତ୍ୱ ଠାରୁ କମ ।

16. ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 105 ରେ ପଟ୍ଟା ନିମ୍ନରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି:

> *"105. ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ପଟ୍ଟା ହେଉଛି ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାର ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିକାର, ଯାହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ, ସୁସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ସୂଚିତ, କିମ୍ବା ଚିରସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ଭାବରେ, ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, କିମ୍ବା ଅର୍ଥ, ଫସଲର ଭାଗ, ସେବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ, ଯାହା ସାମୟିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସରରେ ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀକୁ କରାଯିବ, ଯିଏ ଏହିପରି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ।*
>
> *ଏକ ପଟ୍ଟାର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:*
>
> *1. ପକ୍ଷମାନେ*
> *2. ବିଷୟ ବସ୍ତୁ, କିମ୍ବା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି*
> *3. ମୃତ୍ୟୁ, କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ହସ୍ତାନ୍ତର*
> *4. ମିଆଦ, କିମ୍ବା ଅବଧି*
> *5. ଜରସମନ, କିମ୍ବା ଖଜଣା ।"*

22. ତେଣୁ, ବିନ୍ୟାସ ପଛରେ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଆଖପାଖର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ହେବ । ବାଦୀମାନେ ଦାବି କରିବେ ଯେ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଦାବି କରିବେ ଯେ,

ଏହା ଏକ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମାମଲା ଆରମ୍ଭ ହେବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଅର୍ଥାତ୍ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା ୫/33-34 ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ତଥ୍ୟରୁ ଆସିନାହିଁ କିମ୍ବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନାହିଁ । ବଳପୂର୍ବକ, ଦସ୍ତାବିଜରେ ଆବୃତ୍ତି/ମନ୍ତବ୍ୟ (ଅନୁଲଗ୍ନକ1) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ହେବ ଯାହାର ବିନ୍ୟାସ ବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବସୂରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜମିଦାରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଆବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବରୁ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବସୂରୀଙ୍କୁ ଖଜଣା ପଇଠ କରି ଏକ ପୋଖରୀ ଭଳି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତା 'ପରେ ଏହିପରି ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାର ପୁଷ୍କରିଣୀକୁ ସଫା କରିବା, ଏହାର ହୁଡ଼ାକୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ମରାମତି କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ଏହା ସାଧାରଣ ଜନତା (ଗ୍ରାମବାସୀ) ଙ୍କୁ ପୁଷ୍କରିଣୀର ଜଳକୁ ଗାଧୋଇବା, ରୋଷେଇ କରିବା, ଧୋଇବା ଏବଂ ଜଳସେଚନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାର ମଧ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଯାହା ବାଦୀମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା, ତାହା ଏକ ଅନନ୍ୟ ଅଧିକାର ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏପରି ଦଖଲ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅନନ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲା, କାରଣ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ମଧ ପୋଖରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ପରିମାଣରେ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ବିନ୍ୟାସଟି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । ଯଦି ଏହା ବାଦୀମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଉପରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଏକ ଅନନ୍ୟ କିମ୍ବା ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାର ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏକ ପଟ୍ଟା ଭାବରେ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି, ମାମଲାଟି ଏପରି ନୁହେଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଏହି ବିନ୍ୟାସ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ଏକ ଅନନ୍ୟ ସ୍ୱାର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହାକୁ କେବଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଦଖଲ କରିବା ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ଭାବରେ

ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ କେବଳ କିଛି ଦାୟିତ୍ୱ/କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ଉପରେ । ତେଣୁ ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ତଥାକଥିତ ଖଜଣା, ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ କୌଣସି ପଟ୍ଟା ପାଇଁ ଖଜଣା ନୁହେଁ ।

23. ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ **ପୁରନ ସିଂ ସାହାନୀ** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲା ପୁନର୍ବାର ସୂଚିତ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା;

> *"17. ପଟ୍ଟାଦାତା ଏବଂ ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ହେଉଛି ଏକ ଚୁକ୍ତି । ବେକନଙ୍କ ସଂକ୍ଷେପଣରେ, ଏକ ପଟ୍ଟାକୁ "ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଜମିର ଦଖଲ ଏବଂ ଲାଭ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ପଟ୍ଟାଦାତା ଏବଂ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଖଜଣା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ପରିଶୋଧ" ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ "କେବଳ ଖଜଣା ଦାବି ଜମି ମାଲିକ ଏବଂ ରୟତଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ଯାହା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତ ଚୁକ୍ତିର ବିଷୟ ।" ଯେତେବେଳେ ରାଜିନାମା ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ଦଖଲର ଅଧିକାର ଦେଇଥାଏ, ଏହା ଏକ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ଏହା ଏକ ପଟ୍ଟା ଅଟେ । ଏହି ଧାରା ଏକ ପଟ୍ଟାକୁ ଏକ ଆଂଶିକ ହସ୍ତାନ୍ତର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ଉପଭୋଗର ଅଧିକାରର ହସ୍ତାନ୍ତର ।*

24. ତେଣୁ, କେବଳ ଯେହେତୁ ବାଦୀମାନେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ନିଜ ଦଖଲରେ ଥିବା ଦାବି କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରାୟ 1997 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଜଣା ମଧ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବାଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ପଟ୍ଟାରେ ପରିଣତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, କାରଣ ଏପରି ଦଖଲ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ । ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ବିଶ୍ୱାସ କରିଛନ୍ତି ଯେ, କେବଳ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାର ହେତୁ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ପଟ୍ଟା ସହ ସମାନ ନୁହେଁ ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

25. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ସହିତ ନିଜକୁ ସହମତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁନ୍ତି ଯେ, ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବାଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ପଟ୍ଟା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

26. ଥରେ ଏହା ଦର୍ଶାଗଲେ ଯେ, ବିନ୍ୟାସଟି ଏକ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ଥିଲା, ଏହା ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ରଦ୍ଦ କରେ କାରଣ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିଦାତାଙ୍କର ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ରଦ୍ଦ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି, ଯାହା ତତକ୍ଷଣାତ୍ ମାମଲାରେ ବାଦୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ବାଦୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦାବି ବର୍ତ୍ତମାନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପରିଚାଳନା ସମୟରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାବି କରିବା ଅନୁରୂପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ଅବଧିର ତମାଦିରେ ପ୍ରକାଶିତ ଖତିୟାନକୁ ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏମିତି କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ବାଦୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ।

HIGH COURT ORISSA

27. ତେଣୁ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି, ଆଇନ ଏବଂ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ଳେଷଣର ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ, ଉଭୟ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମାଲିମକଦ୍ଦମା ବିବାଦରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନଛାଡ଼ି ସଠିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

28. ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବିନା କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚରେ ।

....

ଶଶିକାନ୍ତ ମିଶ୍ର,

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ

13 ଡିସେମ୍ବର, 2023/ଏ. କେ. ରଣା, ପି.ଏ.

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ :

ଶ୍ରୀ ଦୀପକ କୁମାର ସାହୁ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA